

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету аграрного
менеджменту

_____ А. Д. Остапчук
“___” _____ 2021 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри менеджменту
ім. проф. Й. С. Завадського

Протокол №__ від «__» ____ 2021 р.
Завідувач кафедри

_____ Т.І. Балановська

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант освітньо-професійної програми
«Менеджмент організацій і
адміністрування» ОС «Магістр»

_____ О.П. Гоголя

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ КООПЕРАТИВІВ”
спеціальність **073 «Менеджмент»**

освітньо-професійна програма **«Менеджмент організацій і адміністрування»**

Факультет аграрного менеджменту

Розробники: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. проф.
Й.С. Завадського В. П. Горьовий, к.е.н., доцент кафедри менеджменту ім. проф.
Й.С. Завадського Л.В. Буценко

Київ – 2021

1. Опис навчальної дисципліни

“УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ КООПЕРАТИВІВ”

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	ОС «Магістр»	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Освітньо-професійна програма	«Менеджмент організацій і адміністрування»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	8 год
Практичні, семінарські заняття	15 год.	14 год
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	90 год.	98 год
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	2 год. 6 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системи знань про сутність кооперації, її принципи та організаційно-економічні засади функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів; забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань організаційних процесів щодо управління аграрним бізнесом та пріоритетних напрямків їх розвитку; вмінь, спрямованих на оволодіння методами наукового дослідження і обґрунтованого підходу до вирішення складних питань створення і ведення господарства в умовах ринку, на засадах приватної власності на землю і майно, вести господарську діяльність, з метою підвищення ефективності та прибутковості створеного підприємства.

Завданнями вивчення дисципліни «Управління діяльністю кооперативу» є:

- вивчення сутності кооперації, діяльності кооперативів, кооперативних принципів, цінностей та переваг кооперативної форми підприємництва в

порівнянні з іншими формами господарювання на основі розгляду існуючих тенденцій в глобальних та локальних соціально-економічних системах;

- вивчення джерел кооперативного законодавства;
- вивчення теорії і практики організації сільськогосподарських кооперативів;
- набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у роботі сільськогосподарських кооперативів;
- вивчення теоретичних засад організації сільськогосподарської кооперації;
- ознайомлення з методичними підходами до раціоналізації та проектування сільськогосподарських кооперативів;
- оволодіння практичними навичками щодо обґрунтування проектних рішень підвищення ефективності роботи кооперативів;
- застосування дослідницьких і організаторських здібностей у процесі розроблення організаційних проектів створення кооперативів.

Предмет: дослідження теоретичних та практичних особливостей з основ кооперації у сучасних умовах господарювання.

У **результаті** вивчення дисципліни у студентів мають бути сформовані спеціальні професійні, соціальні та особисті компетенції, накопичені знання щодо формування та функціонування кооперативів у середовищі різних форм і сфер діяльності.

У результаті вивчення курсу «Управління діяльністю кооперативів» студент повинен:

знати:

- предмет, завдання та зміст кооперації, її економічної та соціальної доцільності для господарюючих суб'єктів аграрного ринку, а також територіальних громад і сільських територій;
- принципи, цінності, концепції, переваги кооперації та кооперативного підприємництва;
- досвід вітчизняної кооперації та функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів у агробізнесі розвинутих країн світу;
- теоретичні і методичні основи створення та успішного функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в Україні;
- особливості обліку, оподаткування, економічного аналізу, маркетингу та менеджменту в сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах.

вміти:

- визначати доцільність участі господарюючого суб'єкта у кооперативі;
- надати методичну допомогу у створенні та реєстрації сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
- створити раціональну організаційну побудову та ефективну структуру управління в кооперативі;
- приймати тактичні й стратегічні рішення щодо його успішного функціонування та розвитку;
- визначати економічну ефективність діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу та участі в кооперації його членів;
- приймати рішення в ситуаціях, де потрібно вибрати одне з декількох готових рішень;

- виходити із ситуацій, де потрібно запропонувати щось нове;
- отримувати нові теоретичні та прикладні знання задля застосування їх у практичній діяльності у забезпеченні рівня конкурентоспроможності як окремого суб'єкта господарювання, так і економіки в цілому;
- максимально використовувати ринкову ситуацію, що склалася або може скластись на визначений проміжок часу, для збільшення виробництва, надання послуг, товарообігу та одержання максимального господарського результату діяльності;
- оцінювати можливості підприємства щодо поліпшення або утримання своїх позицій на ринку;
- захищати інтереси суб'єкта господарювання та членів кооперативу, покращувати життя споживачів підприємства та членів кооперативу;
- узгоджувати виробничі, комерційні, споживацькі і суспільні інтереси, враховувати обов'язковість забезпечення «соціального блага» задля утворення атмосфери ділового партнерства та співробітництва в кооперативі.

Реалізація визначеної навчальної мети передбачається шляхом активізації мислення студентів, їх розвитку, залучення їх до самостійного прийняття рішень у галузі управління, постійної взаємодії студентів і викладачів.

Вивчення навчальної дисципліни дозволить сформувати ряд компетентностей:

- **інтегральна компетентність** – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

- **загальні компетентності** :

ЗК2 – Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК4 – Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК6 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК8 – Здатність формувати стійкий світогляд, правильне сприйняття сучасних проблем розвитку суспільства, людського буття, природи і духовної культури;

ЗК9 – Здатність займати активну життєву та громадську позицію, нести відповідальність за діяльність організації.

- **спеціальні компетентності** :

СК1 – Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК4 – Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК5 – Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК7 – Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК10 – Здатність до управління організацією та її розвитком.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- набути **програмні результати навчання**:

ПРН1 – Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН3 – Проектувати ефективні системи управління організаціями;

ПРН4 – Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

ПРН6 – Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН7 – Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

ПРН12 – Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);

ПРН13 – Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);

ПРН15 – Вміти виявляти і досліджувати складові елементи іміджу організації, формувати та підтримувати її високу репутацію;

ПРН16 – Уміння складати засновницькі документи, створювати та реєструвати підприємства з урахуванням особливостей різних організаційних форм та форм власності згідно з чинним законодавством.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної (заочної) форми навчання

Змістовий модуль 1.

Теоретико-методологічні засади кооперації

Тема лекційного заняття 1. Суть і зміст кооперації в ринкових умовах.

Сутність кооперації, її теоретичне та практичне обґрунтування. Кооперація як соціально-економічне явище. Кооперування як економічний процес. Кооперація як діюча функціональна система. Мотиваційна основа виникнення кооперації.

Еволюція форм кооперації в історичному розвитку суспільства. Розвиток факторів мотивації людей в кооперуванні. Особливості кооперування в умовах суспільного поділу праці, її спеціалізації та розвитку товарно-грошових відносин.

Наукові концепції аграрної кооперації. Сільськогосподарська кооперація у світі. Виникнення та історичний розвиток сільськогосподарської кооперації в Україні. Розвиток перших сільськогосподарської кооперативів – сільськогосподарських асоціацій і сільськогосподарських товариств. Проблеми становлення. Причини стрімкого піднесення на початку ХХ ст. Характеристика діяльності. Постачальницька та збутова діяльність. Важливість просвітньої роботи перших кооперативів. Радіус дії. Членство. Сільськогосподарські товариства як перші обслуговуючі сільськогосподарські кооперативи. Особливості, переваги і

значення. Перші українські кооперативи. Відродження наукової школи кооперації після проголошення незалежності України.

Тема лекційного заняття 2. Управління діяльністю різних форм кооперації в сучасних умовах.

Етапи побудови кооперативу. Ознаки вдалої ініціативної групи. Значення Протоколу про наміри. Розробка Проекту, його етапи. Формування матеріальної бази кооперативу. Члени кооперативу, їх права та обов'язки. Участь членів в економічній діяльності кооперативу. Характеристика етапу Заснування кооперативу. Порядок державної реєстрації кооперативу. Державна реєстрація кооперативу та статут кооперативу. Правила внутрішньо-господарської діяльності кооперативу. Концепція Проекту, значення та характеристика цього документу. Зміст етапу Початок діяльності. Економічні відносини в кооперативі. Майно та фонди кооперативу. Бухгалтерський облік в кооперативі. Кооперативні виплати та виплати на паї. Трудові відносини в кооперативних організаціях. Порядок реорганізації та ліквідації кооперативу.

Особливості створення та функціонування сільськогосподарського виробничого кооперативу: особливості, ознаки, цілі, функції, напрями діяльності, система ціноутворення, особливість системи управління, участь членів кооперативу, розподіл результатів, матеріальна база тощо. Виробництво і підприємництво у сільськогосподарському виробничому кооперативі. Молочарські кооперативи. Зернові кооперативи. Садово-ягідні кооперативи.

Особливості створення та функціонування сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу: особливості, ознаки, завдання, цілі, функції, види діяльності, система управління кооперативом та внутрішні кооперативні відносини, механізм функціонування, умови надання послуг, розподіл результатів діяльності кооперативу тощо. Заготівельно-збутові кооперативи. Сервісні кооперативи. Кооператив з надання механізованих послуг.

Тема лекційного заняття 3. Правові основи діяльності та конституційні засади кооперації.

Кооперативне право України та розвиток кооперації в нормативно-правових актах. Забезпечення державної підтримки розвитку сільськогосподарської кооперації. Нормативно-правові акти, що регулюють процеси кооперації та діяльності кооперативних формувань у державі. Закони України «Про сільськогосподарську кооперацію» та «Кооперацію». Статус кооперативного формування як юридичної особи. Види кооперативів відповідно до чинного законодавства, їхня характеристика. Внутрішні нормативно-правові документи кооперативу, що регулюють його діяльність. Засновницькі документи кооперативу. Членство в кооперативі. Обов'язки члена кооперативу. Правове забезпечення договірних відносин у кооперуванні та діяльності кооперативів. Порядок вирішення спірних питань у судових органах.

Тема лекційного заняття 4. Державна підтримка діяльності сільськогосподарських кооперативів України.

Необхідність державної підтримки діяльності сільськогосподарських кооперативів. Міжнародні програми по підтримці розвитку кооперативів. Основні методи державного регулювання розвитку сільськогосподарської кооперації.

Основні напрями державної політики у сфері розвитку сільськогосподарської кооперації. Державні цільові програми.

Змістовий модуль 2.

Організаційно-економічні засади функціонування кооперативів

Тема лекційного заняття 5. Ризики ринкового середовища та їх роль в становленні сільськогосподарських кооперативів.

Кооператив як особлива організаційно-правова форма кооперації. Визначення кооперативу. Кооператив як підприємство особливого типу, обґрунтування його неприбуткової природи. Необхідність кооперації в сьогоденні умовах. Ризики ринкового середовища та їх роль у становленні кооперативів. Доцільність участі господарюючих суб'єктів у кооперативних формуваннях. Економічна сутність ціни та ціноутворення на продукцію і послуги кооперативу. Ефективність діяльності сільськогосподарських виробничих кооперативів та її показники.

Тема лекційного заняття 6. Структура кооперативного сектору економіки України, вертикальна і горизонтальна кооперація в АПК.

Кооперативні об'єднання. Взаємовідносини між державою і кооперативними організаціями. Міжнародні зв'язки і зовнішньоекономічна діяльність.

Сутність вертикальної, горизонтальної та комбінованої кооперації. Класифікація кооперації за видами діяльності. Напрями та особливості діяльності виробничих, обслуговуючих та багатофункціональних кооперативних формувань в агробізнесі. Становлення і розвиток кооперативів як неприбуткових міжгосподарських організацій. Кооперація серед кооперативів, об'єднання кооперативів (спілки та асоціації). Кооперативні системи і кооперативний рух.

Визначення кооперативних принципів. Фундаментальні принципи кооперації. Міжнародні принципи кооперації, схвалені МКА у 1995 році.

Тема лекційного заняття 7. Органи управління кооперативом.

Управління кооперативом, його особливості та функції. Структура та органи управління кооперативів, в т.ч. сільськогосподарських обслуговуючих. Роль Загальних зборів членів кооперативу у розвитку його діяльності. Роль Голови та Правління кооперативу. Роль менеджера (Виконавчого директора) в розвитку кооперативу. Органи контролю. Роль Спостережної Ради та Ревізійної комісії кооперативу. Ефективність управління кооперативом.

Члени кооперативу та асоційовані члени кооперативу. Потенційні члени кооперативу. Взаємозв'язок управління кооперативу з його членами. Порядок прийому до членів кооперативу. Права та обов'язки членів кооперативу. Значення особистої участі члена кооперативу у його діяльності. Порядок виходу із кооперативу та порядок виключення із членів кооперативу.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади кооперації												
Тема 1. Суть і зміст кооперації в ринкових умовах	14	2	2	-	-	10	13	1	2	-	-	10
Тема 2. Управління діяльністю різних форм кооперації в сучасних умовах	19	2	2	-	-	15	18	1	2	-	-	15
Тема 3. Правові основи діяльності та конституційні засади кооперації	14	2	2	-	-	10	19	2	2	-	-	15
Тема 4. Державна підтримка діяльності сільськогосподарських кооперативів України	14	2	2	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	61	8	8	-	-	45	62	4	8	-	-	50
Змістовий модуль 2. Організаційно-економічні засади функціонування кооперативів												
Тема 5. Ризики ринкового середовища та їх роль в становленні сільськогосподарських кооперативів	14	2	2	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Тема 6. Структура кооперативного сектору економіки України, вертикальна і горизонтальна кооперація в АПК		2	2	-	-	20	14	2	2	-	-	10
Тема 7. Органи управління кооперативом		3	3	-	-	15	32	2	2			28
Разом за змістовим модулем 2		7	7	-	-	45	58	4	6	-	-	48
Усього годин	120	15	15	-	-	90	120	8	14	-	-	98
Курсовий проект (робота) з _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	15	15	-	-	90	120	8	14	-	-	98

4. Теми практичних (семінарських) занять

Тема 1. Суть і зміст кооперації в ринкових умовах.

Мета: Вивчення сутності кооперації.

Завдання. Дати відповідь на питання:

1. Охарактеризуйте сутність і зміст кооперації.
2. Охарактеризуйте основні передумови виникнення та розвитку кооперації у світі.
3. Охарактеризуйте основні передумови виникнення та розвитку кооперації в Україні.
4. Які основні законодавчі акти сприяли розвитку кооперації в Україні наприкінці XIX ст.?
5. Що сприяло розвитку кооперації в Україні на початку XX ст.?
6. Охарактеризуйте основні погляди вчених щодо сутності поняття «кооператив»?
7. Які цінні ідеї та пропозиції, викладені у працях з розвитку кооперації М. Зібера, залишаються актуальними і нині?
8. Розкрийте зміст кооперативного руху М. Левитського.
9. Розкрийте зміст аграрного кооперативизму Є. Храпливого.
10. Яке значення наукових досліджень і заслуг М. Туган-Барановського в розвитку кооперації в Україні?
11. Які кооперативні ідеї пропагував і відстоював М. Левитський?
12. Які відмінності щодо напрямів розвитку кооперації у поглядах О. Чаянова і М. Туган-Барановського?
13. Обґрунтуйте проблеми українських кооперативів в ринкових умовах господарювання.

Тема 2. Управління діяльністю різних форм кооперації в сучасних умовах.

Мета: Вивчення особливостей процесу створення та функціонування сільськогосподарського виробничого та обслуговуючого кооперативу.

Завдання. Дати відповідь на питання:

1. Охарактеризуйте основні етапи створення кооперативу.
2. Що є найважливішою умовою створення кооперативу?
3. Що є правовою підставою для створення кооперативу?
4. Що таке ініціативна група і яка її роль у створенні кооперативу?
5. Який порядок вступу в кооператив?
6. Як зареєструвати кооператив?
7. Хто бере участь у розробці проекту кооперативу?
8. Які ознаки характеризують кооператив як юридичну особу?
9. Що таке протокол намірів?
10. Назвіть основні джерела формування майна кооперативу?
11. В чому полягає особливість бухгалтерського обліку в кооперативі?
12. Який механізм економічних відносин в кооперативі?
13. Як здійснюється розподіл чистого доходу в кооперативі?
14. Як відбувається ліквідація кооперативу?
15. Охарактеризуйте сутність сільськогосподарського виробничого кооперативу?
16. Які характерні ознаки виробничого кооперативу?
17. Які існують типи та види виробничих кооперативів?

18. Хто може бути членом сільськогосподарського виробничого кооперативу і в чому полягає особливість?
19. Які можна отримати вигоди від створення сільськогосподарського виробничого кооперативу?
20. Як визначаються розміри пайових внесків?
21. Які основні напрями діяльності виробничих кооперативів?
22. Яким чином забезпечується мотивація спільного використання сільськогосподарської техніки та іншого майна?
23. Яка відмінність між виробничим та обслуговуючим сільськогосподарським кооперативом?
24. На яких умовах будуються виробничі відносини між кооперативом та його членами?
25. Яка відмінність між неподільним і пайовим фондами?
26. Які принципи бізнесової діяльності характерні для виробничого сільськогосподарського кооперативу?
27. Як відбувається державна реєстрація виробничого та обслуговуючого сільськогосподарського кооперативу?
28. Охарактеризуйте види сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.
29. Які види діяльності здійснюють сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи?
30. Яка мета створення кооперативу зі заготівлі сільськогосподарської продукції?
31. Які основні завдання обслуговуючого заготівельно-збутового кооперативу в сільській місцевості?
32. Які основні завдання кооперативу з організації й перероблення сільськогосподарської продукції?
33. Охарактеризуйте механізм надання послуг та виконання робіт для членів кооперативу сільськогосподарських товаровиробників.
34. На яких умовах надаються послуги і здійснюється виконання робіт для осіб – не членів кооперативу?
35. Як розподіляється економічний результат обслуговуючого кооперативу між його членами?

Тема 3. Правові основи діяльності та конституційні засади кооперації.

Мета: Вивчення законодавчої бази створення та функціонування кооперативів в Україні.

Завдання. Дати відповідь на питання:

1. Який із нормативних актів став правовою підвалиною майбутніх кооперативів і в чому полягає його значення?
2. Які закони стимулювали розвиток кооперації в Україні?
3. Викладіть основні положення Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».
4. Яка різниця між Законом України «Про підприємництво в Україні» і Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію»?

5. Яка відмінність між Законом України «Про кооперацію» і Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію»?
6. Обґрунтуйте сутність понять «сільськогосподарська кооперація» і «сільськогосподарський кооператив» згідно зі Законами України.
7. Що таке правове становище кооперативу?
8. Яке значення має Статут у діяльності кооперативу?
9. Яка роль Статуту в формуванні й функціонуванні кооперативу?
10. В чому відмінність Статутів кооперативу та інших господарюючих суб'єктів?

Тема 4. Державна підтримка діяльності сільськогосподарських кооперативів України.

Мета: Вивчення необхідності та основних напрямів державної підтримки діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Завдання. Дати відповідь на питання:

1. У чому полягає суть і необхідність державної підтримки діяльності сільськогосподарських кооперативів?
2. Які існують міжнародні програми по підтримці розвитку кооперативів у світі?
3. Які методи державного регулювання застосовуються для розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні?
4. Які основні напрями державної політики у сфері розвитку сільськогосподарської кооперації?
5. Які сучасні цільові програми вітчизняного простору застосовуються для підтримки і розвитку сільськогосподарської кооперації?

Тема 5. Ризики ринкового середовища та їх роль в становленні сільськогосподарських кооперативів.

Мета: Вивчення сутності та особливостей ринкового середовища діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Завдання. Дати відповідь на питання:

1. Які існують ризики ринкового середовища у створенні та функціонуванні сільськогосподарських кооперативів?
2. Охарактеризуйте безприбуткову природу кооперативу?
3. Обґрунтуйте необхідність в отриманні доходу сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу в ринкових умовах?
4. У який спосіб формується ціна на послуги сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу?
5. Якими показниками характеризується діяльність виробничого сільськогосподарського кооперативу?
6. Обґрунтуйте способи підвищення ефективності діяльності кооперативу?

Тема 6. Структура кооперативного сектору економіки України, вертикальна і горизонтальна кооперація в АПК.

Мета: Вивчення сутності та особливостей структури кооперативного сектору економіки України.

Завдання. Дати відповідь на питання:

1. Які основні принципи кооперації та в чому суть міжнародних принципів кооперації?
2. В чому полягає необхідність сільськогосподарської кооперації в сьогоденних умовах?
3. Які основні відносини виявляються на внутрішньому та зовнішньому рівнях кооперативу?
4. Розкрийте зміст вертикальної, горизонтальної та комбінованої кооперації.
5. Розкрийте суть кооперативу як організаційної форми кооперації.
6. Які ви знаєте типи кооперативів?
7. Які ви знаєте види кооперативів?
8. У чому полягає відмінність між власністю в кооперативах та інших видів організаційно-правових форм діяльності підприємств?
9. Які ви знаєте об'єднання кооперативів?

Тема 7. Органи управління кооперативом.

Мета: Вивчення сутності та особливостей процесу управління сільськогосподарським кооперативом.

Завдання. Дати відповідь на питання:

1. Охарактеризуйте поняття управління сільськогосподарським кооперативом.
2. В чому полягають особливості управління сільськогосподарським кооперативом?
3. Охарактеризуйте основні функції управління кооперативом.
4. Охарактеризуйте структуру управління сільськогосподарським кооперативом.
5. Охарактеризуйте найвищий орган управління в кооперативі.
6. Що належить до повноважень Загальних зборів?
7. Що належить до повноважень Голови правління?
8. Які функції виконує Правління кооперативу?
9. Охарактеризуйте відносини Виконавчого директора і Голови кооперативу?
10. Які функції виконує ревізійна комісія?
11. Які обов'язки Спостережної ради кооперативу?
12. Які ознаки характеризують ефективність управління?
13. Хто може бути членом сільськогосподарського кооперативу?
14. Який порядок вступу до кооперативу?
15. Які має права член кооперативу?
16. Які обов'язки члена кооперативу?
17. Яка відмінність між дійсним і асоційованим членом кооперативу?
18. Які права асоційованого члена кооперативу?
19. Що таке протокол намірів?
20. Який порядок виходу члена з кооперативу?

21. Який порядок виключення члена з кооперативу?

5. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені

6. Індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів з курсу «Управління діяльністю кооперативів» є однією з форм вивчення дисципліни. Самостійна робота по курсу передбачає:

- вивчення теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- підготовку до практичних занять;
- рішення та письмове оформлення задач для практичних занять;
- систематизацію вивченого матеріалу перед модульним контролем;
- систематичне відвідування усіх видів аудиторних занять;
- виконання контрольної розрахункової роботи;
- самостійне вивчення окремих питань тем курсу

Самостійна робота студентів має на меті формування пізнавальної активності студентів, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості студентів тощо.

У процесі самостійної роботи студенти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- праці з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання статистичної інформації;
- написання рефератів та індивідуальних робіт з проблем курсу.

Кожен студент повинен уміти раціонально організовувати свою навчальну самостійну діяльність. Важливим є вміння скласти план своєї роботи, чітко визначити її послідовність. Необхідно, щоб план самостійного навчання був реальним і його виконання приводило до плідних наслідків у навчальному процесі.

Індивідуальна робота має за мету поглибити знання з дисципліни «Управління діяльністю кооперативів». Вона передбачає підготовку презентації на практичному занятті за однією з наведених нижче тем та виконання аналітично-розрахункового завдання.

Теми індивідуального завдання

1. Соціально-економічне значення кооперації в сільському господарстві.
2. Сучасний стан та розвиток сільськогосподарської кооперації в Україні.
3. Сучасний стан та розвиток сільськогосподарської кооперації у світі.

4. Кооперація як фактор стабілізації та розвитку сільської місцевості.
5. Проблеми та перспективи державної підтримки сільськогосподарських кооперативних формувань.
6. Економічна безпека сільськогосподарського кооперативу та напрямки підвищення її рівня.
7. Визначення необхідного розміру і джерел фінансування сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.
8. Організаційно-економічне управління технічним розвитком кооперативу.
9. Організація і планування розвитку діяльності кооперативу.
10. Організація і планування діяльності заготівельно-збутового кооперативу.
11. Організація і планування діяльності молочарського кооперативу.
12. Організація і планування діяльності кооперативу з виробництва овочів.
13. Організація і планування діяльності кооперативу з виробництва ягід.
14. Організація і планування діяльності зернового кооперативу.
15. Органи управління кооперативу та їх функції.
16. Напрями оптимізації структури основних фондів в сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі.
17. Підвищення конкурентоспроможності кооперативу.
18. Управління сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом.
19. Управління сільськогосподарським виробничим кооперативом.

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Сутність кооперації, її теоретичне та практичне обґрунтування.
2. Кооперація як соціально-економічне явище.
3. Кооперація як діюча функціональна система.
4. Мотиваційна основа виникнення кооперації.
5. Еволюція форм кооперації в історичному розвитку суспільства.
6. Наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з теорії кооперації.
7. «Товариство чесних Піонерів» в м. Рочдель, принципи його діяльності.
8. Особливості кооперативного руху Великої Британії, його вплив на розвиток кооперації в інших європейських країнах.
9. Вклад Р. Оуена та В. Кінга в пропаганду кооперативних ідей і зародження споживчої кооперації.
10. Німеччина - батьківщина кредитної і сільськогосподарської кооперації.
11. Товариства Г.Шульце-Деліча та Ф.Райффайзена, основні принципи їх діяльності.
12. Формування системи кооперативів в Німеччині. Особливості кооперативного руху в цій країні.
13. Соціальні основи кооперації М.Туган-Барановського.
14. Виникнення та історичний розвиток сільськогосподарської кооперації в Україні.
15. Левитський М. і зародження сільськогосподарської кооперації в Україні.

16. Причини стрімкого піднесення кооперативного руху в Україні на початку ХХ ст.
17. Відродження наукової школи кооперації після проголошення незалежності України.
18. Кооперативне право України та розвиток кооперації в нормативно-правових актах.
19. Нормативно-правові акти, що регулюють процеси кооперації та діяльності кооперативних формувань в Україні.
20. Закони України «Про сільськогосподарську кооперацію».
21. Закони України «Про кооперацію».
22. Види кооперативів відповідно до чинного законодавства, їхня характеристика.
23. Внутрішні нормативно-правові документи кооперативу, що регулюють його діяльність.
24. Засновницькі документи кооперативу.
25. Членство в кооперативі.
26. Обов'язки члена кооперативу.
27. Правове забезпечення договірних відносин у кооперуванні та діяльності кооперативів.
28. Порядок вирішення спірних питань у судових органах
29. Кооператив як особлива організаційно-правова форма кооперації.
30. Кооператив як підприємство особливого типу, обґрунтування його неприбуткової природи.
31. Необхідність кооперації в сьогоденних умовах.
32. Ризики ринкового середовища та їх роль у становленні кооперативів.
33. Доцільність участі господарюючих суб'єктів у кооперативних формуваннях.
34. Сутність вертикальної, горизонтальної та комбінованої кооперації.
35. Класифікація кооперації за видами діяльності.
36. Функції кооперативів різних видів.
37. Напрями та особливості діяльності виробничих, обслуговуючих та багатofункціональних кооперативних формувань в агробізнесі.
38. Кооперація серед кооперативів, об'єднання кооперативів (спілки та асоціації).
39. Визначення кооперативних принципів. Фундаментальні принципи кооперації.
40. Міжнародні принципи кооперації, схвалені МКА у 1995 році.
41. Кооперативні цінності та традиції.
42. Етапи побудови кооперативу.
43. Розробка Проекту кооперативу, його етапи.
44. Формування матеріальної бази кооперативу.
45. Порядок державної реєстрації кооперативу.
46. Державна реєстрація кооперативу та статут кооперативу.
47. Правила внутрішньо-господарської діяльності кооперативу.
48. Основні права та обов'язки членів та асоційованих членів кооперативу.

49. Органи управління кооперативом.
50. Економічні відносини в кооперативі.
51. Майно та фонди кооперативу.
52. Бухгалтерський облік в кооперативі.
53. Кооперативні виплати та виплати на паї.
54. Трудові відносини в кооперативних організаціях.
55. Взаємовідносини між державою і кооперативними організаціями.
56. Міжнародні зв'язки і зовнішньоекономічна діяльність.
57. Порядок реорганізації та ліквідації кооперативу.
58. Структура та органи управління кооперативу.
59. Роль Загальних зборів членів кооперативу у розвитку його діяльності.
60. Роль Голови та Правління кооперативу.
61. Роль менеджера (Виконавчого директора) в розвитку кооперативу.
62. Органи контролю.
63. Роль Спостережної Ради та Ревізійної комісії кооперативу.
64. Ефективність управління кооперативом.
65. Члени кооперативу та асоційовані члени кооперативу.
66. Потенційні члени кооперативу.
67. Взаємозв'язок управління кооперативу з його членами.
68. Участь членів в економічній діяльності кооперативу.
69. Порядок прийому до членів кооперативу.
70. Права та обов'язки членів кооперативу.
71. Значення особистої участі члена кооперативу у його діяльності.
72. Порядок виходу із кооперативу та порядок виключення із членів кооперативу.
73. Особливості створення та функціонування сільськогосподарського виробничого кооперативу.
74. Типи та види виробничих сільськогосподарських кооперативів.
75. Ціноутворення у виробничих сільськогосподарських кооперативах.
76. Основні функції виробничого сільськогосподарського кооперативу.
77. Процес виробництва у виробничому сільськогосподарському кооперативі.
78. Оперативне та стратегічне планування кооперативної діяльності.
79. Підприємницька діяльність виробничих сільськогосподарських кооперативів.
80. Особливості створення та функціонування молочарського кооперативу.
81. Особливості створення та функціонування садово-ягідного кооперативу.
82. Особливості створення та функціонування кооперативу з виробництва овочів.
83. Особливості створення та функціонування зернового кооперативу.
84. Особливості створення та функціонування сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.
85. Система управління обслуговуючим кооперативом та внутрішні кооперативні відносини.

86. Умови надання послуг в сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі.

87. Розподіл результатів діяльності обслуговуючого кооперативу.

88. Особливості створення та функціонування заготівельно-збутового кооперативу.

89. Особливості створення та функціонування сервісного кооперативу.

90. Особливості створення та функціонування кооперативу з надання механізованих послуг.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Магістр» спеціальність «Менеджмент організацій і адміністрування»	Кафедра Менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського 2021-2022 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Управління діяльністю кооперативу»	Затверджую Зав. кафедри (підпис) Т.І. Балановська 2021 р.
Відкриті запитання			
1. Еволюція історичних форм кооперації.			
2. Особливості управління СОК			
Тестові завдання різних типів			
1. До повноважень Виконавчого директора належить:			
1.	стимулювання членів кооперативу проводити закупівельні, збутові та інші операції лише через кооператив, і взагалі всього, що стосується обміну, розподілу та ціноутворення товарів та послуг у кооперативі.		
2.	винесення на затвердження Загальних зборів рішення про прийняття в кооператив нових членів і припинення членства.		
3.	контролювати ведення бухгалтерського та управлінського обліків кооперативу.		
4.	представляти кооператив серед громадськості.		
5.	відповідно до Статуту кооперативу вирішення суттєвих питань господарської діяльності.		
2. Хто призначає Правління кооперативу?			
1.	Попередній склад Правління.		
2.	Загальні збори кооперативу.		
3.	Установчі збори кооперативу.		
4.	Виконавчий директор.		
5.	Голова кооперативу.		
3. Хто присвоює СОКу ідентифікаційний код з Єдиного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ)?			
1.	Державні реєстратори.		
2.	Відповідні державні податкові адміністрації.		
3.	Відповідні центральні органи виконавчої влади.		
4.	Органи державної статистики.		
5.	Місцеві державні адміністрації.		
4. Які з нижченаведених ознак неприбутковості притаманні лише сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам?			
1.	Закріплена у статуті мета організації – надання послуг своїм членам.		
2.	У разі ліквідації активи організації зараховуються до доходу бюджету.		
3.	Членами кооперативу є лише сільськогосподарські товаровиробники.		
4.	Послуги надаються переважно своїм членам.		
5.	Кошти між членами організації розподіляються пропорційно до їх участі у господарській діяльності.		
6.	Організація займається лише комерційним посередництвом.		
5. Охарактеризуйте кожен із запропонованих нижче кооперативів:			
	Назва категорії		Зміст категорії
А.	Постачальницький СОК	1.	Кооператив, який здійснює заготівлю, зберігання, передпродажну обробку та продаж продукції, виробленої членами такого кооперативу, надає їм маркетингові послуги.

Б.	Переробний СОК	2.	Кооператив, що утворюється у разі поєднання кількох видів діяльності.
В.	Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив	3.	Кооператив, який утворюється з метою закупівлі та постачання членам такого кооперативу засобів виробництва, матеріально-технічних ресурсів, необхідних для виробництва сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, виготовлення сировини, матеріалів та постачання їх членам кооперативу.
Г.	Багатофункціональний СОК	4.	Кооператив, який здійснює переробку сільськогосподарської сировини, що виробляється членами такого кооперативу.
Д.	Збутовий СОК	5.	сільськогосподарський кооператив, що утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб-виробників сільськогосподарської продукції для організації обслуговування, спрямованого на зменшення витрат та/або збільшення доходів членів цього кооперативу під час провадження ними сільськогосподарської діяльності та на захист їхніх економічних інтересів.

6. Практичне завдання

Згідно протоколу №2 від 20 липня 2015 року, що надійшов від начальника ОБОЗ УМВС України в Рівненській області щодо громадянина ОСОБА_1 котрий будучи головою Володимирецької районної державної адміністрації допустив порушення спеціальних обмежень щодо державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямованих на запобігання та протидію корупції, передбачених ч.2 ст. 7 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Для розгляду справи про вчинення адміністративного проступку ОСОБА_1 з'явився до суду, свою вину у вчиненні правопорушення не визнав. Суду пояснив, що 20 липня 2015р. щодо нього було складено протокол про порушення вимог ч.2 ст.7 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», оскільки він, будучи головою Володимирецької районної державної адміністрації Рівненської області є засновником СВК «Бережанка» Володимирецького району. Протокол складено з порушенням вимог чинного законодавства, йому не було прочитано його прав, не мав можливості оскаржити даний протокол до суду. Порушник не згідний з протоколом ще з тих підстав, що знаючи про прийняття нового Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» він ще 30 червня 2015р. написав заяву про вихід із засновників СВК «Бережанка», попросивши щоб його функціональні обов'язки та майнові права передали його дружині, котра є домогосподаркою, пенсіонерка за віком.

У відповідності до п. 3.13 Статуту СВК «Бережанка» член кооперативу (особа яка заснувала кооператив) при добровільному виході з Кооперативу письмово попереджає про це голову не пізніше, ніж за два місяці до моменту виходу і дана заява розглядається загальними зборами Кооперативу не пізніше, ніж у трьохмісячний термін. Членство в Кооперативі при добровільному виході припиняється з дня прийняття рішення Загальними зборами Кооперативу, тому він вимушений на день складення протоколу (20 липня 2011р.) перебувати засновником СВК «Бережанка». Протягом останніх 5-ти років дивідендів від СВК «Бережанка» не отримував. Факт перебування засновником СВК «Бережанка» на час розгляду справи 03.08.2015р. визнає.

У суді, згідно показань свідка ОСОБИ_2 з'ясовано, що 20 липня 2015р. протокол про порушення ОСОБИ_1 вимог ч.2 ст. 172-4 КУпАП був прочитаний особі в присутності двох понятих. ОСОБА_1 відмовився підписати зачитаний йому протокол та отримати один примірник.

Аналогічні пояснення дав суду свідок ОСОБА_3, котрий був присутнім понятим разом з ОСОБОЮ_2 при прочитанні ОСОБИ_1 протоколу 20.07.2015р.

У судовому засіданні встановлено, що згідно п. 2.1 ст.2 Статуту СВК «Бережанка» метою кооперативу є одержання прибутку, а згідно п.2 ч.1 ст.7 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» особам уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування забороняється входити до складу органу управління чи

наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку. За порушення таких обмежень передбачено ч.2 ст.172-4 КУпАП відповідальність у вигляді накладання штрафу від 100 до 200 неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Будучи членом СВК «Бережанка», голова Володимирецької райдержадміністрації ОСОБА_1 входив до вищого органу управління кооперативу (п.5.2 Статуту СВК «Бережанка»). У відповідності з рішенням Конституційного Суду України від 17.10.2002 року голови місцевих державних адміністрацій згідно ст. 120 Конституції України не можуть суміщати свою роботу з іншою роботою, входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства, що має на меті одержання прибутку.

Той факт, що протокол про вчинення ОСОБОЮ_1 корупційних дій був йому зачитаний і він відмовився поставити підпис у протоколі та отримати собі один примірник для підготовки захисту своїх прав також підтвердили в суді працівники УБОЗ УМВС України в Рівненській області ОСОБА_4 та ОСОБА_5, ОСОБА_6, котрі були допитані як свідки.

Наданий працівниками міліції витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців також підтверджує, що станом на 02 серпня 2015р. ОСОБА_1 продовжує перебувати засновником СВК «Бережанка».

Згідно довідки № 30 від 27 липня 2015р. виданої вик. директором СВК «Бережанка» ОСОБА_1 за час перебування в кооперативі заробітну плату та дивідендів не отримував.

Завдання:

1. Ознайомитись із запропонованою ситуацією.
2. Визначити, чи є ОСОБА_1 суб'єктом відповідальності за корупційні правопорушення.
3. Встановити, чи містять діяння ОСОБИ_1 ознаки корупційного правопорушення.
4. Визначити, чи є в діях ОСІБ_2,3 ознаки корупційного правопорушення.
5. Чи існують підстави для закриття адміністративної справи?

7. Методи навчання

Згідно з планом вивчення дисципліни «Управління діяльністю кооперативу» передбачається використання методики проблемного навчання, а також модульно-рейтингової системи навчання. Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага студентів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються студенти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

- *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

8. Форми контролю

Система контролю знань студентів являє собою сукупність організаційно-методичних заходів щодо перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок студентів, набуття ними фахової компетенції з метою раціональної організації навчального процесу та управління якістю надання освітніх послуг НУБіП України.

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок студентів складається з двох етапів:

- поточного контролю роботи студентів;
- підсумкового контролю (залік).

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань та розв'язання задач;

- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання модульного завдання.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів:

- тестові завдання;
- розрахункові завдання;
- обговорення проблеми, дискусія;
- аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу);
- ділові ігри (кейс-методи);
- презентації результатів роботи;
- інші.

Об'єктом **підсумкового контролю знань** студентів у формі іспиту є виконання письмових тестових завдань та відкритих питань.

На іспит виносяться питання, задачі, завдання, що потребують творчого підходу та вміння синтезувати отримані знання.

Результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів. Білет підсумкового контролю знань містить тестові та розрахункові завдання.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.2020 р. протокол № 5 з табл. 1.

Бали, які характеризують успішність студента по навчальній дисципліні, набираються ним протягом всього періоду навчання за вивчення окремих тем та виконання окремих видів робіт.

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

Таблиця 1

Співвідношення між національними та ECTS оцінками і рейтингом з дисципліни

Оцінка	Рейтинг студента, бали
Відмінно	90 – 100
Добре	74 – 89
Задовільно	60 – 73
Незадовільно	0 – 59

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни, які складають основу оцінки роботи студента зазначені в таблиці 2.

Таблиця 2

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни

	Модуль 1				Модуль 2					Навчальна робота	Підсумковий контроль	Загальна сума балів
1	2				3					5	6	7
Кількість балів за модуль	100				100					70	30	100
Теми	T1	T2	T3	МКР №1	T4	T5	T6	T7	МКР №2			
Кількість балів за модулями і модульний контроль	20	20	20	40	20	20	20	20	40			
в т.ч. за видами робіт												
- активність на практичному занятті	1	1	1		1	1	1	1	1			
- виступ з доповіддю на занятті	5	5	5		5	5	5	5	5			
самостійна робота:												
-опрацювання питань, теми	5	5	5		5	5	5	5	5			
-виконання розрахункової роботи	2	2	2		2	2	2	2	2			
-реферат	5	5	5		5	5	5	5	5			
-інші види робіт (наукова робота)	2	2	2		2	2	2	2	2			

Бали, які характеризують успішність студента з модульної контрольної роботи по вивченню окремих тем навчальної дисципліни, набираються ним за виконання поставлених завдань (таблиця 3).

Таблиця 3

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з модульної контрольної роботи по вивченню окремих тем навчальної дисципліни

Модуль	Кількість балів
Модуль 1:	40
- тестові завдання ($R_{m1} = \frac{K_{\text{прав.}}}{K_{\text{заг.}}} \cdot 40$)	40
Модуль 2:	40
- тестові завдання ($R_{m1} = \frac{K_{\text{прав.}}}{K_{\text{заг.}}} \cdot 40$)	40

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни «Управління діяльністю кооперативів».
2. Плани занять.
3. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо.
4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.
5. Завдання для самостійної роботи студента.
6. Контрольні завдання до практичних, завдання для іспиту.
7. Методичні рекомендації та розробки викладачів.
8. Навчальний курс «Управління діяльністю кооперативів» розміщено на навчальному порталі НУБіП України - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=418>.
9. Інші матеріали.

11. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про кооперацію».
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15#Text>
2. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію».
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text>
3. Горьовий В. П., Буценко Л. В. Управління діяльністю кооперативів: навчальний посібник / за ред. Горьового В.П. Київ : Компринт, 2020. 564с.
4. Бакай С.С., Пантелеймоненко А. О. Теоретичні основи та прикладні аспекти організації обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів. Полтава: РВВ ПДАА, 2003. 23 с.
5. Бережна Ю.В. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи: методичні рекомендації / Ю.В. Бережна, О.В. Крижанівський, О.В. Шевченко та ін. Вінниця: Вінницька газета, 2009. 196 с.
6. Гелей С. Д., Пастушенко Р. Я. Теорія та історія кооперації: Підручник. Київ: Знання, 2006. 513 с.
7. Горьовий В. П., Петер М. В. Основи кооперації. Навчальний посібник для студентів очної та заочної форми навчання за напрямом підготовки «Менеджмент організацій і адміністрування». Київ: «КАРАВЕЛА», 2015. 300 с.

8. Основи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації. Навчальний посібник. За ред. В.В. Зіновчука. Київ: Вища освіта, 2001. 463 с.
9. Основи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації: Навч. посібник / В. В. Зіновчук, Л. В. Молдаван, В. Б. Моссаковський та ін.; за ред. В. В. Зіновчука. Київ: Вища освіта, 2001. 464 с.
10. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив: практичний посібник. / Кол. авт. Київ: Аграрна освіта, 2009. 128 с.
11. Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація: Словник-довідник/ за заг. ред. Р.Я. Корінця, М.П. Гриценка, М.Й. Маліка. Львів: Українські технології, 2010. 160 с.

Допоміжна

1. Зіновчук В. В. Кооперативна ідея в сільському господарстві України і США. Київ: Логос, 1996. 224 с.
2. Зіновчук В.В. Організаційні основи сільськогосподарського кооперативу. Київ: Логос, 1999. 256 с.
3. Пантелеймоненко А.О. Аграрна кооперація в Україні: теорія і практика. Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2008. 347с.
4. Пантелеймоненко А.О. Становлення кооперації в українському селі: історико-економічні аспекти: Монографія. Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2006. 227 с.
5. Малік М.Й. Розвиток сільськогосподарської кооперації в контексті дії Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність». *Збірник доповідей секції «Сільськогосподарська дорадча діяльність діяльність: механізм, програми, досвід»*. 2006. С. 19–24.
6. Малік М.Й., Федієнко М. П., Орлатий М. К. Інтеграція як фактор підвищення ефективності реформованих сільськогосподарських підприємств. Київ: ІАЕ, 2000. 39 с.
7. Макушок О.В. Концепція маркетингу в діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. *Вісн. Полтав.держ. с.-г. ін-ту*. 2001. № 5–6. С. 60–61.
8. Методичні рекомендації з розробки бізнес-плану обслуговуючого кооперативу зі зберігання, доробки та маркетингу зерна. URL: <http://www.zerno.org.ua/download/category/19-obslugovuyucha-kooperatsiya>.
9. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи: створення і діяльність / ред. кол.: М.П. Гриценко (відп. ред.) та ін. Київ: Київська обласна аграрна дорадча служба. 2005. 68 с.
10. Гриценко М. П., Малік М. Й., Пулім В. А. Сільськогосподарська кооперація: проблеми, шляхи розв'язання. *Економіка АПК*. Київ, 2007. № 1. С. 51 – 58.

12. Інформаційні ресурси

11. <http://agroua.net/economics/documents/category-97/doc-110/>
12. <http://buklib.net/books/23653/>
13. <http://uristinfo.net/agropravo/48-oopogribnij-agrame-pravo-ukrayini/875-rozdil-14-pravovij-status-silskogospodarskogo-kooperativu.html>
14. http://apk.cg.gov.ua/web_docs/2141/const/docs/Практичний%20посібник.pdf

15. <http://uk.wikipedia.org/wiki/Кооператив>
16. http://www.agroinvest.org.ua/files/Resources/Coop_Impact_Rural_Development_June_6_2014.pdf
17. http://www.heifer.org.ua/heifer/files/_____.doc&rct=j&q=&resrc=s&sa=U&ei=kfVSVaytOYWeywOx9oHIAQ&ved=0CDYQFjAG&sig2=9qqwGbX4SqxC9KNoJ6BJaQ&usg=AFQjCNElYEwkJCiIyZt6sGMJCWLWJXofEw
18. Укоопспілка. — Режим доступу: <http://www.coop.com.ua>